

NUCENÁ PRÁCE.

NĚMCI, NUCENĚ NASAZENÍ A VÁLKA

Výstavu uspořádala Správa Pražského hradu, vytvořila Nadace památníků Buchenwald a Mittelbau-Dora, ve spolupráci s Česko-německým fondem budoucnosti, iniciovala a financovala Foundation "Remembrance, Responsibility and Future" (EVZ). Koná se pod záštitou prezidenta České republiky Miloše Zemana a prezidenta Spolkové republiky Německo Joachima Gaucka.

Promítání filmů v komorním kině Ewald

3. 9. 2014 – 31. 10. 2014

Čtvrtek, 11.09. | 19:00

PO DLOUHÉ NOCI DEN (2011), dokumentární film o dramatickém osudu tří žen, které nemohou být odlišnější a přece mají jedno společné – nucené práce v nenáviděném nacistickém Německu, které navždy ovlivnily jejich osudy. Třetí říši během druhé světové války nuceně sloužilo 13 milionů totálně nasazených, z nichž mnohým tato zkušenost navždy změnila život. Patří k nim také tři ženy – Polka Barbara Müller, Češka Libuše Audrlická a Ukrajinka Inna Klimenko. Všechny byly v Německu nuceny pracovat v nelidských podmínkách, zažily vyčerpání a strach. Jedna se obávala návratu do vlasti a paradoxně se provdala za Němce, druhá se vrátila, rozpadlo se jí však manželství a ona nakonec přežila svou dceru i vnučku, třetí byla KGB donucena k rozvodu se svým mužem, aby se s ním ve stáří znovu setkala a našla s ním hrob svého milovaného též nuceně nasazeného bratra.

Středa, 17.09. | 19:00

PRAVDA A LEŽ. FILMOVÁNÍ V GHETTU TEREZÍN 1942–1945, fragmenty z dobových snímků představí Eva Strusková (Národní filmový archiv) a Jana Šplíchalová (Židovské muzeum v Praze). V terezínském ghettu byly v období let 1942 až 1945 realizovány tři nacistické propagandistické filmové projekty. V roce 1942 dostala příkaz k natáčení pražská filmová režisérka z ateliéru animovaných filmů Irena Dodalová. Další filmy vznikaly v ghettu během roku 1944 a počátkem roku 1945. První z nich, reportáž o příjezdu holandských Židů do ghetta, dnes dokládají pouze tajně pořízené fotografie kameramana Ivana Friče z české zpravodajské produkce Aktualita. Ta byla pověřena i natočením dalšího filmu, který byl po léta znám pod názvem „Hitler daroval Židům město“. Když si esesmani promítali na jaře 1945 dokončený film, většina jeho židovských aktérů již nežila. Nedobrovolní statisté - zpívající děti i ti, kteří se na vzniku filmu podíleli, jako byl režisér Kurt Gerron či architekt František Zelenka - byli zavražděni krátce po natáčení v Osvětimi či zahynuli v dalších táborech.

Úterý, 23.09. | 21:00

PŘEŽIL JSEM SVOU SMRT (1960), režie Vojtěch Jasný, hrají František Peterka, Jiří Sovák, Václav Lohniský, Vladimír Menšík. Příběh komunistického odbojáře, který přežije pobyt v nacistickém koncentračním táboře Mauthausen díky fyzické zdatnosti a solidaritě spoluvězňů, vznikl na základě povídky někdejšího mauthausenského vězně, spisovatele Milana Jariše. Film poměrně sugestivně ukazuje tzv. otrockou práci vězňů v koncentračních táborech, a to konkrétně v neblaze proslulém mauthausenském kamenolomu. Kvůli odchodu Vojtěcha Jasného do exilu po srpnu 1968 nebyl film v Československu promítán.

Středa, 08.10. | 21:00

OZNAMUJE SE LÁSKÁM VAŠIM (1988), režie Karel Kachyňa, hrají Markéta Hruběšová, Lukáš Vaculík, Antonín Procházka, Ladislav Lakomý. Příběh milostného vzplanutí mezi českým lodníkem a dcerou nacistického velitele zajateckého tábora byl natočen podle předlohy spisovatele Karla Zídka, který byl v době druhé světové války nuceně nasazen jako lodník u labské říční plavby. Film zobrazuje zdánlivě „příjemnější“ stránky nuceného nasazení, zároveň ale ukazuje nebezpečí, jakému byli čeští dělníci v „říši“ vystaveni ze strany spojeneckých bombardovacích letadel.

Čtvrtek, 09.10. | 19:00

ZVLÁŠTNÍ AKCE STUDENTI (2013), dokumentární film. Sedmnáctý listopad je v našich dějinách spojován především s rokem 1989. Poněkud do pozadí se tak dostávají dramatické události roku 1939, které vyvrcholily nacistickou akcí nazvanou "*Sonderaktion Prag vom 17. November 1939*", kdy byly uzavřeny vysoké školy a více než 1 200 studentů bylo odvečeno do koncentračního tábora Sachsenhausen. Film zachycuje autentické vzpomínky několika přímých účastníků těchto událostí - pěti tehdejších studentů, kteří demonstrovali proti německé okupaci a kteří byli následně internováni v koncentračním táboře: Ladislava Béma, Karla Hýbka, Vojmíra Srdečného, Jana Šabršuly a Jiřího Zapletala. Hlavní protagonisty doplňuje svědectví Lubora Zinka, kterému se před nacisty podařilo uprchnout do Anglie, kde se v roce 1941 jako příslušník československých zahraničních jednotek osobně podílel na vyhlášení 17. listopadu Mezinárodním dnem studentstva.

Úterý, 14.10. | 21:00

ROČNÍK 21 (1957), režie Václav Gajer, hrají Luděk Munzar, Eva Kotthaus, Jiří Sovák, Josef Vinklář. Filmová adaptace stejnojmenného románu Karla Ptáčníka zobrazuje na půdorysu archetypálního příběhu Romea a Julie nucené nasazení českých mužů v nacistických polovojenských organizacích na území „říše“. Film byl natáčen

v tehdejší NDR a představuje první koprodukční spolupráci československých a východoněmeckých filmových pracovníků.

Úterý, 21.10. | 21:00

GHETTO JMÉNEM BALUTY (2008), dokumentární film. Baluty byly před druhou světovou válkou obávanou zlodějskou čtvrtí Lodže. Hned po okupaci Polska v září 1939 zde nacisté zřídili židovské ghetto, kde čekalo na smrt na 200 000 Židů, od podzimu roku 1941 také Židé z pěti českých transportů. Polovina z 5 000 pražských „přesídlenců“ nepřežila v Lodži svou první zimu. Po válce se do této části Lodže nastěhovali lidé bez přístřeší. V původních domech poznamenaných bídou, vražednou špínou a utrpením rozpadajících se rodin dnes žije komunita chudých Poláků, kterých se okolní svět bojí. Dokument „Ghetto jménem Baluty“ je nadčasovou esejí stigmatizovaného místa.

Středa, 22.10. | 21:00

ZPÍVALI JSME ARIZONU (1964), režie Václav Sklenář, hrají Miloš Nedbal, Jaroslav Satoranský, Ladislav Jakim, Jiří Stivín. Pozapomenutý film, který se věnuje neméně pozapomenutému tématu – nucenému nasazení středoškolské mládeže na zákopové práce v posledních týdnech druhé světové války na Moravě. Prostřednictvím filmové poetiky typické pro šedesátá léta a za využití neherců-teenagerů zobrazuje film nejen dilemata mladých lidí na prahu dospělosti při jejich prvním střetnutí s okupačním režimem, ale i každodennost pracovníků nuceně přikázaných na zákopové práce.